

El pacte Pujol-Aznar va necessitar sis anys per aportar 2.125 milions

- El model vigent seria deficitari sense l'aportació extra inicial de l'Estat

SALVADOR SABRIÀ

EL PERIÓDICO DE CATALUNYA, 4.07.09

Si s'aconsegueix un acord per canviar el sistema de finançament, un dels elements que serviran per veure si és millor o pitjor que l'actual serà la projecció de guanys entre el model vigent i el nou en un termini determinat. Això és el que va fer CiU el 2001 quan va tancar el pacte amb el PP. Llavors, el Govern de Jordi Pujol va publicar unes previsions en què apuntava uns guanys entre aplicar un sistema i l'altre de 4.640 milions d'euros en cinc exercicis (2002-2006). La realitat, segons els números de les liquidacions anuals de la Conselleria d'Economia i Finances, ha estat més discreta: 1.812 milions. Entre el 2002 i el 2007, últim exercici liquidat, la Generalitat va guanyar 2.125 milions amb el canvi de model.

¿Què és el que ha passat perquè hi hagi tanta diferència entre les previsions dels firmants del pacte i la realitat? Bàsicament, que el model tributari pactat va aportar molt menys a les arques catalanes del que estava previst i que, si s'han guanyat diners, ha estat gràcies al fons addicional inicial que es va incloure en el pacte i a les seves actualitzacions. A més a més, les dades del 2007 ja apunten a la baixa i en l'exercici del 2008 per primera vegada els ingressos procedents del model de finançament van ser inferiors als de l'any anterior.

¿Ha perdut diners la Generalitat amb el sistema vigent? No, ben al

contrari. El 2002, va liquidar per valor de 12.028 milions d'euros i el 2007, l'últim any tancat, la suma va pujar a 19.025 milions.

Malgrat això, i tal com va fer CiU el 2001, la diferència entre una xifra i l'altra no es pot considerar com el guany del nou sistema, sinó que el benefici real és el resultat que hi hauria entre el manteniment del model anterior al 2001 i el vigent. Com que una part important de les fonts d'ingressos entre un sistema i l'altre no va variar (els tributs cedits, com el de successions i donacions, patrimoni, transmissions patrimonials i actes jurídics documentats, entre d'altres), els guanys reals del sistema són els que han aportat els nous instruments.

Segons els càlculs de la Conselleria d'Economia i Finances, els beneficis de l'actual sistema provenen només de la dotació extra de l'Estat, calculada en 1.788 milions d'euros el 1991 per a totes les autonomies. Aquesta aportació inicial seria l'equivalent al fons de 9.000 milions que ofereix ara el Govern central per a totes les comunitats i que el Govern de José Montilla rebutja per considerar insuficient els 1.200 milions que li correspondrien a la Generalitat. Aquests 1.200 milions contrasten amb els 256 que es van acceptar del mateix tipus de dotació extra en el pacte del 2001.

EVOLUCIÓ NEGATIVA / Aquest fons s'ha incrementat cada any d'acord amb l'evolució dels ingressos tributaris de l'Estat fins a aportar a Catalunya 473 milions el 2007. I ha estat gràcies a aquesta dotació inicial que el sistema vigent ha donat més diners que l'anterior, perquè amb l'aplicació estricta del model Catalunya hauria perdut ingressos. Dels 2.125 milions de guanys durant el període 2002-2007, 2.337 corresponen a la dotació addicional, mentre que els ingressos tributaris

del model en realitat van aportar unes pèrdues acumulades de 213 milions en aquells mateixos anys.

Tenint en compte aquesta evolució, és evident que en la negociació actual és tan important encertar en el model de finançament com aconseguir una aportació addicional de sortida que cobreixi possibles errors en les previsions.